

Nd.

## 103. Frumvarp til laga

[48. mál]

um efnahagsmál.

(Eftir 2. umr. í Nd., 13. febr.)

### I. KAFLI

#### 1. gr.

Gengi íslenzkrar krónu miðað við erlendan gjaldeyri skal vera kr. 38.00 hver bandarískur dollar, og gengi hennar miðað við annan gjaldeyri í samræmi við það. Seðlabankinn skráir sölugengi og kaupgengi erlends gjaldeyris samkvæmt þessu gengi. Kaup- og sölugengi dollars má ekki vera meira en 1% undir eða 1% yfir því gengi, sem ákveðið er í 1. málslíð þessarar gr., og sama gildir um gengi annars gjaldeyris.

#### 2. gr.

Við gildistöku þessara laga hættir útflutningssjóður greiðslu hvers konar bóta samkvæmt því, sem nánar er ákveðið í bráðabirgðaákvæðum laganna, stafliðum a—c. Frá sama tíma falla niður tekjur útflutningssjóðs samkvæmt lögum nr. 33/1958.

#### 3. gr.

Allar greiðslur fyrir verk, sem innlendir aðilar hafa unnið fram að gildistöku þessara laga samkvæmt samningi við varnarliðið eða aðila á þess vegum, skulu fara fram á því gengi, sem gildi áður en lög þessi tóku gildi. Sama gildir um hvers konar kröfur innlendra aðila vegna sölu á vörum eða þjónustu til varnarliðsins áður en lögin tóku gildi.

#### 4. gr.

Nú er bankaábyrgð ekki greidd í íslenskum banka fyrir en eftir 28. janúar 1960 eða gjalddagi hennar er eftir þann tíma, og skal hún þá gerast upp á hinu nýja gengi.

#### 5. gr.

Stofna skal sérstakan vaxtalausán reikning á nafni ríkissjóðs í Seðlabankanum, og skal færa til gjalda á honum hækkun þá í krónum, sem verður á skuldum ríkissjóðs við Greiðslubandalag Evrópu vegna gengisbreytingarinnar. Á þennan reikning skal sömuleiðis færa þann gengismun, er fram kemur hjá einstökum bönkum, sem verzlá með erlendan gjaldeyri. Við útreikning á þessum gengismun skal taka tillit til allra eigna og skulda viðkomandi banka í erlendum gjaldeyri, þá er gengisbreytingin kemur til framkvæmda. Innstæður og skuldir í krónum á nafni erlendra aðila, sem gengistryggðar eru með sérstökum samningi, teljast erlendir gjaldeyrir í þessu sambandi, og sama gildir um gulleign Seðlabankans.

Gengismunur, sem myndast, þá er banki hefur fyrir gildistöku þessara laga innt af hendi greiðslu vegna bankaábyrgðar, sem gerð er upp á hinu nýja gengi (sbr. 4. gr.), skal færður á reikning þann, er um ræðir í 1. málsg. þessarar gr.

Gengismunur, sem myndast kann við kaup á gjaldeyri frá varnarliðinu eftir gildistöku þessara laga vegna ákvæðis 3. gr., skal færður á reikning útflutningssjóðs hjá Seðlabankanum.

#### 6. gr.

Eigi er heimilt að stofna til skuldar í íslenskum krónum með ákvæði þess efnis, að hún eða vextir af henni breytist í samræmi við gengi erlends gjaldeyris, nema um sé að ræða endurlánað erlent lánsfé. Sé hið erlenda lánsfé, sem þannig hefur verið endurlánað innanlands, endurgreitt fyrr eða á styttri tíma en innlenda lánið, er óheimilt að innheimta hið síðara eða vexti af því miðað við herra gengi en gildi, þegar erlenda lánið var greitt.

Ákvæði í lánssamningum, gerðum fyrir gildistöku laganna, um, að endurgreiðsla eða vextir skuli háð gengi erlends gjaldeyris, skulu ekki gild, nema þau séu í samræmi við ákvæði 1. málsg. þessarar gr.

#### 7. gr.

Frá gildistöku laga þessara skal við ákvörðun verðtolls, söluskatts og innflutningsgjalds (sbr. 9. gr.) á innfluttum vörum reikna fob-verðmæti þeirra á hinu nýja gengi, og sama gildir um annan erlendan kostnað í cif-verði, þar á meðal flutningskostnað, ef hann hefur verið greiddur í erlendum gjaldeyri.

Ákvæði 1. málsg. þessarar gr. gilda á hliðstæðan hátt um öll önnur gjöld af innfluttum vörum, sem innheimt eru af tollyfirvöldum og ákveðin eru sem hundraðshluti af vöruverðmæti.

Nú hefur innflytjandi, áður en nýákveðin bráðabirgðastöðvun tollafgreiðslu kom til framkvæmda, afhent til tollmeðferðar skjöl, sem eru að öllu leyti fullnægjandi til þess, að hægt sé að tollafgreiða viðkomandi vöru þegar í stað, og skal þá miða gjöld af henni við eldra gengi, en þó því aðeins að tollafgreiðsla eigi sér stað innan 6 daga frá gildistöku laganna.

Ákvæði 1. málsg. þessarar gr. gilda við tollafgreiðslu vara, sem hafa verið afhentar innflytjendum með leyfi tollyfirvalda gegn tryggingu fyrir greiðslu aðflutningsgjalda (sbr. 15. gr. tollskrárlaga), nema fullnaðartollafgreiðsla eigi sér stað innan tveggja mánaða frá gildistöku laganna.

## II. KAFLI

#### 8. gr.

Tollyfirvöld skulu, um leið og þau afgreiða útflutningsskjöl, innheimta 5% skatt af fob-verði allra vara, sem fluttar eru úr landi til sölu frá gildistöku laganna. Þetta tekur þó ekki til vara, sem samkv. vottorði hlutaðeigandi yfirvalds eru framleiddar fyrir 16. febrúar 1960 og verðbættar skulu samkvæmt bráðabirgðaákvæðum laganna, stafliðum a—b.

Útflutningsskattur á ísfiskafla skipa, sem sjálf flytja hann á erlendan markað, miðast við söluverð hans að frádregnum sölukostnaði og áætluðu flutningsgjaldi samkvæmt reglum gjaldeyriseftirlitsins. Skattur þessi skal innheimtur um leið og greitt er útflutningsgjald af ísfiskafla hvers skips.

Andvirði útflutningsskatts samkvæmt þessari gr. skal varið til greiðslu á halla útflutningssjóðs.

#### 9. gr.

Af vörum þeim, sem taldar eru í A—C-liðum 10. gr., skal greiða sérstakt innflutningsgjald til rikissjóðs, þegar þær eru fluttar til landsins, svo sem segir í þeirri gr. Gjaldið miðast við tollverð vöru eins og það er ákveðið í samræmi við ákvæði 1. málsg. 7. gr., að viðbættum aðflutningsgjöldum og 10% áætlaðri álagningu.

Innheimtumenn rikissjóðs heimta gjaldið um leið og aðflutningsgjöld. Skal gjald þetta njóta sömu lögverndar og aðflutningsgjöld samkvæmt tollskrá og sömu reglur gilda um innheimtu þess.

#### 10. gr.

A. Af vörum þeim, sem teljast til eftirfarandi kafla og nr. í tollskrá, skal greiða 40% innflutningsgjald:

Nr. 8 í 6. kafla, nr. 5 og 7—8 í 7. kafla, nr. 36 í 8. kafla, nr. 4—16 og 17 í 9. kafla, nr. 2 í 16. kafla, nr. 7 í 17. kafla, nr. 3—6 í 19. kafla, nr. 1—4 og 11—12 í 20. kafla, nr. 3—5 í 21. kafla, nr. 3 í 42. kafla, nr. 6 í 46A. kafla, nr. 7 í 46B. kafla, nr. 7—9 í 47. kafla, nr. 9—11 í 48. kafla, nr. 12—15 í 49. kafla, nr. 8 í 51. kafla, nr. 22—26 í 72. kafla, nr. 37—45, 55—58, 59—62, innanhússljósataeki í nr. 64 og útvarpstæki í nr. 84 í 73. kafla, nr. 13—14 í 75. kafla og nr. 1, 2 og 4 í 78. kafla.

B. Af vörum þeim, sem taldar eru hér á eftir, greiðist 30% innflutningsgjald:

1. Vörum, sem taldar eru í 7. gr. reglugerðar nr. 15/1954, um innflutningsréttindi bátaútvegsins, og síðari breytingum á henni, þó ekki af eftirtöldum vörum: þeim, sem taldar eru í A-lið þessarar greinar, nýjum og þurrkuðum ávöxtum í nr. 1—35 í 8. kafla tollskrár og vélum í nr. 49 og 53 í 72. kafla tollskrár.

2. Vörum, sem teljast til eftirfarandi kafla og nr. í tollskrá:

Nr. 9 í 4. kafla, nr. 5 og 14 í 5. kafla, nr. 3 í 7. kafla, nr. 19 í 11. kafla, nr. 1 í 12. kafla, nr. 2 í 19. kafla, nr. 6—8 í 21. kafla, nr. 22, 28, 39—41 í 30. kafla, nr. 1—14 og 15a í 31. kafla, nr. 45 í 40. kafla, nr. 3 í 41. kafla, nr. 6 í 42. kafla, nr. 1, 3—6, 8, 8a, 10, 10a, 12, 13, 15, 20—22, 24, 26—29, 31—32, 34—36, 37—41 og 43 í 44. kafla, nr. 14, 16 og 20—22 í 45. kafla, nr. 26 í 52. kafla, nr. 1—5 í 56. kafla, nr. 1—3 í 57. kafla, nr. 18—19 í 60. kafla, nr. 48, 50 og 101 í 63. kafla, nr. 15 og 20 í 64. kafla, nr. 3—5, 9—10, 16—20, 22 og 24 í 71. kafla, nr. 2 og rjómaisgerðarvélur í nr. 63 í 72. kafla, nr. 67 og 69—72 í 73. kafla, nr. 1—8, 13 og 26—27 í 77. kafla, nr. 14 í 79. kafla og nr. 1 og 3 í 85. kafla.

Ríkisstjórninni er heimilt að setja tilteknar vörur, sem taldar eru undir A- og B-liðum hér að framan, á sérstakan innflutningslista. Af vöru, sem á þennan lista er sett, skal greiða 30% innflutningsgjald, ef hún fellur undir A-lið, en 15% innflutningsgjald, ef hún telst til B-liðs.

C. Af vörum þeim, sem teljast til eftirfarandi kafla og nr. í tollskrá, skal greiða 15% innflutningsgjald:

1. Búsáhöldum, sem í tollskrá teljast til nr. 58 í 40. kafla, nr. 44 í 44. kafla, nr. 29 í 58. kafla, nr. 9 og 12 í 59. kafla, nr. 20 og 21 í 60. kafla, nr. 83 í 63. kafla, nr. 23 í 64. kafla, nr. 5 í 65. kafla, nr. 9 í 66. kafla, nr. 7 í 67. kafla, nr. 6 í 68. kafla, nr. 6 í 69. kafla, nr. 3 í 70. kafla, nr. 2, 2a og 7 í 71. kafla og nr. 6—7 í 72. kafla.

2. Smíðatólum og verkfærum, sem í tollskrá teljast til nr. 33 og 35 í 40. kafla, nr. 9—13 í 58. kafla, nr. 67 og 71—80 í 63. kafla, nr. 21—22 í 64. kafla, nr. 11 í 66. kafla og nr. 6 í 71. kafla.

Heimilt er að endurgreiða innflutningsgjald í þeim tilvikum, sem heimilt er að endurgreiða aðflutningsgjöld samkvæmt lögum um tollskrá. Enn fremur er heimilt að endurgreiða innflutningsgjald að einhverju eða öllu leyti af pappa, er telst til nr. 8 og 10a í 44. kafla tollskrár, ef hann er notaður í umbúðir um nauðsynjavörur, sem og af umbúðum um slíkar vörur, sbr. nr. 28 og 29 í 44. kafla tollskrár. Einnig er heimilt að endurgreiða innflutningsgjald af saumavélum til iðnaðar, sem teljast til nr. 2 í 72. kafla tollskrár. Ríkisstjórninni er og heimilt að fella niður innflutningsgjald af ilmefnum til sápugetar, sem teljast til nr. 13b í 31. kafla tollskrár.

#### 11. gr.

Nú rís ágreiningur um það, hvort vara sé gjaldskyld samkvæmt ákvæðum 10. gr. eða í hvern gjaldflokk hún skuli koma, og sker þá ríkisstjórnin úr. Er sá úrskurður fullnaðarúrskurður í málinu.

#### 12. gr.

Bankar þeir, sem verzla með erlendan gjaldeyri, skulu greiða ríkissjóði 50% af heildartekjum sínum vegna mismunar sölugengis og kaupgengis gjaldeyris, svo og 50% af þóknun (provision) þeirri, er þeir taka af viðskiptamönnum sínum fyrir þjónustu við yfirfærslu fjár til útlanda eða aðrar greiðslur erlendis. Þetta gildir

jafnt um hvers konar ábyrgðarlaun, innheimtulaun og allar aðrar greiðslur hverju nafni sem nefnast fyrir þjónustu þá, er hér um ræðir.

Seðlabankinn hefur eftirlit með því, að hlutaðeigandi bankar inni gjald þetta af hendi, svo sem fyrir er mælt í 1. málsg. þessarar gr.

#### 13. gr.

Af sölu þeirri og veltu, sem skattskyld er samkvæmt 2. tölulið 22. gr. III. kafla laga nr. 100/1948, sbr. 4. gr. laga nr. 67/1959 eða önnur lög, er í þeirra stað koma, skal innheimta 6% gjald til viðbótar nügildandi 3% gjaldi til ríkissjóðs.

Undanþegnar gjaldi þessu eru vörur þær og velta, sem talið er í 23. gr. III. kafla laga nr. 100/1948. Skulu og ákvæði III. kafla laga nr. 100/1948 með síðari breytingum, sem í gildi eru, gilda um álagningu, innheimtu, greiðslu, viðurlög og öll önnur atriði gjalds þessa, þar með talin heimild til stöðvunar atvinnurekstrar vegna vanrækslu.

#### 14. gr.

Innheimta skal til ríkissjóðs sérstakt gjald af iðgjöldum váttryggingarsamninga þeirra, er lög nr. 20/1954, um váttryggingarsamninga, taka til, og skal það nema 10% af iðgjaldsfjárhæðum.

Iðgjöld af eftirtöldum tryggingum eru undanþegin gjaldi því, er um ræðir í 1. málsg. þessarar gr.:

- a. líftryggingum, sbr. III. kafla laga nr. 20/1954,
- b. brunatryggingum á húsum,
- c. tryggingum skipa og flugvéla ásamt venjulegum búnaði, munum skipverja og afla fiskiskipa,
- d. búfjártryggingum.

Um álagningu og innheimtu gjalds þessa skulu að öllu leyti gilda reglur 13. gr.

#### 15. gr.

Gjald af innlendum tollvörutegundum samkvæmt lögum nr. 60/1939, eins og það er nú með viðaukum samkvæmt d-lið 1. gr. laga nr. 67/1959 eða öðrum lögum, sem í þeirra stað koma, skal innheimta með 200% álagi.

#### 16. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt að innheimta sérstakt gjald af innfluttum bifreiðum og bifhjólum, og má það nema allt að 135% af fob-verði hvernar bifreiðar eða bifhjóls. Gjald þetta skal innheimt um leið og gefin eru út innflutningsleyfi fyrir bifreiðum.

Ef fob-verð er ekki tiltekið, miðast gjaldið við tollmat farartækjanna, að frá-dregnu flutningsgjaldi og váttryggingargjaldi.

Þá skal ríkisstjórninni heimilt að innheimta jafnhátt gjald og getur í 1. málsg. af bifreiðum, sem settar hafa verið saman innanlands, og skulu slíkar bifreiðar metnar eftir sömu reglum og innfluttar bifreiðar, og er óheimilt að skrásetja þær fyrr en gjald þetta hefur verið greitt.

Ríkisstjórnin úrskurðar, hvaða bifreiðar skulu gjaldskyldar.

#### 17. gr.

Innheimta skal sérstakt innflutningsgjald af benzíni til viðbótar gjaldi því, sem ákveðið er í a-lið 1. gr. laga nr. 68/1949. Skal gjald þetta nema kr. 1.16 af hverjum lítra, þar af skulu 14 aurar renna í brúarsjóð og 14 aurar í sérstakan sjóð, sem varið skal til þess að gera akfæra þjóðvegi milli byggðarlaga.

Hækkun þessi tekur til benzínbirgða, sem til eru í landinu, þá er lög þessi öðlast gildi. Undanþegnar hækkuninni skulu þó 300 lítrar hjá hverjum eiganda.

Innheimtumenn ríkissjóðs innheimta gjald þetta ásamt innflutningsgjaldi því, er um ræðir í lögum nr. 68/1949, og skal um endurgreiðslu gjalds af því benzíni, sem

sönnur eru færðar á að sé notað til annars en bifreiða, fylgt sömu reglum og á hverjum tíma er farið eftir um innflutningsgjald samkvæmt lögum nr. 68/1949.

#### 18. gr.

Tekjur af útflutningsgjaldi á sjávarafurðum (sbr. 1. gr. laga nr. 66/1957 og e-lið bráðabirgðaákvæða þessara laga) skulu frá ársbyrjun 1960 skiptast þannig milli eftirtalinna aðila: Til Fiskveiðasjóðs Íslands 80%, til Fiskimálasjóðs 13%, til haf- og fiskirannsóknarskips, er ríkisstjórnin lætur byggja í samráði við fiskideild atvinnudeildar Háskóla Íslands, 3%, til rannsóknarstofnunar sjávarútvegsins 2,25%, til Landssambands ísl. útvegsmanna 1,75%.

#### 19. gr.

Vitagjald skipa, sem aðeins eru höfð til innanlandssiglinga eða gerð eru út til veiða af landsmönnum, samkvæmt lögum nr. 17/1911, skal á árinu 1960 innheimt með 100% viðauka. Frá ársbyrjun 1961 skal gjald þetta innheimt með 300% viðauka.

Vitagjald skipa í millilandasiglingum samkvæmt sömu lögum skal frá gildistöku laga þessara innheimt með 300% viðauka.

Vitagjald skemmtiferðaskipa samkvæmt sömu lögum skal frá gildistöku þessara laga innheimt með 200% viðauka.

Heimilt er að hækka taxta toll- og sóttvarnarfarartækja.

#### 20. gr.

Lestagjald af skipum samkvæmt lögum nr. 10/1946 skal frá ársbyrjun 1961 innheimt með 500% viðauka.

#### 21. gr.

Gjöld samkvæmt eftirtöldum ákvæðum laga nr. 40/1954, um aukatekjur ríkissjóðs, skulu frá gildistöku þessara laga innheimt með 50% viðauka: I. og VII. kafla, 4. gr., 12. gr., 15.—19. gr., 22. gr., 24.—26. gr., nr. 1—11 í 32. gr. og 35.—37. gr. Af greiðslugjald skipa, sem koma frá útlöndum, samkvæmt 33. og 34. gr. sömu laga, skal frá sama tíma innheimt með 100% viðauka.

#### 22. gr.

Af vélum, sem settar eru í íslensk skip erlendis, skal greiða jafnhá aðflutningsgjöld og af sams konar innfluttum vélum, enda sé eigi um nýbyggingu skips að ræða.

### III. KAFLI

#### 23. gr.

Óheimilt er að ákveða, að kaup, laun, þóknun, ákvæðisvinnutaxti eða nokkurt annað endurgjald fyrir unnin störf skuli fylgja breytingum vísitölu á einn eða annan hátt. Tekur þetta til kjarasamninga stéttarféлага og til allra annarra ráðningar- og verksamninga, svo og til launareglugerða og launasamþykktu allra stofnana og fyrirtækja. Ákvæði í samningum um kaup og kjör, gerðum fyrir gildistöku laganna, um greiðslu verðlagsuppbótar samkvæmt vísitölu, verða ógild, er lög þessi taka gildi, og sama gildir um sams konar ákvæði í launareglugerðum og launasamþykktum stofnana og fyrirtækja.

Nú er þrátt fyrir ákvæði 1. málsg. þessarar gr. ákveðið í samningi stéttarféлага eftir gildistöku þessara laga, að greidd skuli verðlagsuppbót samkvæmt vísitölu, og er þá slíkt ákvæði ógilt, og hlutaðeigandi vinnuveitendum er óheimilt að fylgja því.

#### 24. gr.

Frá 1. apríl 1960 er heimilt að hækka mjólkurverð til framleiðenda í hlutfalli við hækkun þá á kostnaðarhlið verðlagsgrundvallar landbúnaðarvara 1959—60, sem leiðir af ákvæðum þessara laga. Við ákvörðun þess, hve mikil þessi hækkun sé og

hvenær hún skuli koma til framkvæmda að því er snertir einstaka kostnaðarliði í verðlagsgrundvellingum, skal fylgja ákvæðum 2. og 3. málslíðs 1. málsg. 6. gr. laga nr. 68/1959.

25. gr.

Þar til nýir samningar hafa verið gerðir milli bátasjómannanna annars vegar og útvegsmanna hins vegar um skiptaverð til bátasjómannanna á þorskveiðum, skal miða aflahluti við það skiptaverð, sem í gildi var í febrúarmánuði 1959, sbr. 9. gr. laga nr. 1/1959, um niðurfærslu verðlags og launa. Jafnframt skal við útreikning á aflahlutum eftir gildistöku laga þessara reikna þá liði, sem greiðast af óskiptu samkvæmt gildandi samningum við upphaf yfirstandandi vetrarvertíðar, á því verðlagi, sem var fyrir gildistöku laganna.

26. gr.

Þar til nýir samningar hafa verið gerðir um aflaverðlaun togarasjómannanna milli þeirra annars vegar og togarautgerðarmanna hins vegar, skal miða við það fiskverð, sem í gildi var í febrúarmánuði 1959, sbr. 9. gr. laga nr. 1/1959, um niðurfærslu verðlags og launa.

27. gr.

Verðlagsyfirvöld skulu þegar eftir gildistöku þessara laga setja nýjar reglur um álagningu í heildsölu og smásölu á innfluttum vörum, er miðist við það, að álagning í krónum hækki ekki nema sem svarar beinni hækkun dreifingarkostnaðar vegna ákvæða þessara laga. Hækkun á verði innlendra iðnaðarvara og hvers konar þjónustu vegna ákvæða þessara laga má ekki eiga sér stað, nema með samþykki verðlagsyfirvalda, og hún má ekki vera meiri en svarar þeirri hækkun tilkostnaðar, sem leiðir af ákvæðum laganna. Sama gildir um aksturstafta vörubifreiða, fólksbifreiða og sendiferðabifreiða og um flutningsgjöld skipa og flugvéla.

Bannað er að hækka verð á birgðum innfluttra vara, sem greiddar hafa verið á eldra gengi, og sama gildir um verð á birgðum iðnaðarvara, sem framleiddar eru úr efni, sem greitt hefur verið á eldra gengi. Til birgða teljast í þessu sambandi vörur greiddar á eldra gengi, sem ekki eru komnar í hendur innflytjenda.

28. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt að verja fé úr ríkissjóði til þess að halda niðri verði á vöru og þjónustu.

#### IV. KAFLI

29. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt að taka lán úr Evrópusjóðnum, samkvæmt Gjaldeyrisamningi Evrópu, allt að 12 millj. dollara eða jafnvirði þeirrar fjárhæðar í öðrum gjaldeyri. Jafnóðum og notað er fé af slíku láni eða lánum, skal krónuandvirði þess lagt á sérstakan reikning í Seðlabankanum. Eigi má nota fé á þessum reikningi til annars en til endurgreiðslu láns úr Evrópusjóðnum.

30. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt að semja um hækkun á kvóta Íslands hjá Alþjóðagjaldeyrissjóðnum úr 1.5 millj. dollara í 11.25 millj. dollara, og á kvóta Íslands hjá Alþjóðabankanum úr 2.0 millj. dollara í 15.0 millj. dollara. Til þess að standa straum af framlögum Íslands til þessara stofnana heimilast ríkisstjórninni að taka lán hjá Seðlabankanum, er jafngildi samtals allt að 11.05 millj. dollara.

## V. KAFLI

### 31. gr.

Eftirfarandi breytingar eru gerðar á lögum nr. 73/1933, um bann við okri, dráttarvexti o. fl., og skulu þau gefin út á ný með áorðnum breytingum, þegar þessi lög hafa öðlzt gildi.

#### 1. gr. laganna orðist svo:

Þegar samið er um vexti af skuld, en ekki tiltekin upphæð þeirra, skulu þeir vera jafnháir vöxtum af almennum sparifjárreikningum hjá bönkum og sparisjóðum.

#### 2. gr. laganna orðist svo:

Ef skuld er tryggð með veði í fasteign eða með handveði, er heimilt að taka af henni ársvexti, sem séu jafnháir þeim vöxtum, er stjórn Seðlabankans leyfir bönkum og sparisjóðum að taka hæsta fyrir þannig tryggð lán á þeim tíma, er til skuldar er stofnað, sbr. 16. gr. laga nr. 63/1957, um Landsbanka Íslands, eða breytilegir í samræmi við þá vexti.

#### 3. gr. laganna orðist svo:

Heimilt er að áskilja ársvexti af öðrum skuldum en þeim, er greinir í 2. gr., jafnháa og almennir útlánsvextir eru hæstir á þeim tíma, sem til skuldar er stofnað, hjá bönkum og sparisjóðum, sbr. 16. gr. laga nr. 63/1957, eða breytilega í samræmi við þá vexti.

Með lögum þessum eru úr gildi numin lög nr. 75/1952, um breyting á lögum um bann við okri, dráttarvexti o. fl., nr. 73/1933.

### 32. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt, að fengnu áliti stjórnar Seðlabankans og stjórnar viðkomandi sjóðs eða stofnunar, að kveða á um vaxtakjör og lánstíma á lánnum hjá eftirfarandi aðilum: Fiskveiðasjóði, sbr. lög nr. 40/1955. Stofnlánadeild sjávarútvegsins, sbr. lög nr. 41/1946. Byggingarsjóði sveitabæja og Ræktunarsjóði, sbr. lög nr. 48/1957. Byggingarsjóði ríkisins (húsnæðismálastjórn), sbr. lög nr. 42/1957. Byggingarsjóði verkamanna, sbr. lög nr. 36/1952. Raforkusjóði, sbr. lög nr. 12/1946 og lög nr. 58/1949.

### 33. gr.

Ákvæði 2. málgr. 16. gr. laga nr. 63/1957 skulu ná til innlánsdeilda kaupfélaga og Söfnunarsjóðs Íslands á sama hátt og til banka og sparisjóða.

## VI. KAFLI

### 34. gr.

Ríkisstjórnin í heild fer með framkvæmd þessara laga.

### 35. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt að setja, með reglugerðum eða á annan hátt, nánari fyrirmæli um framkvæmd þessara laga.

### 36. gr.

Brot gegn lögum þessum svo og reglugerðum og öðrum fyrirmælum, sem sett kunna að verða samkvæmt þeim, varða sektum allt að 500000 kr., nema þyngri refsing liggja við samkvæmt öðrum lögum. Upptaka eigna samkvæmt 69. gr. almennra hegningarlaga skal vera heimil.

### 37. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi. Jafnframt er úr gildi numin 1. gr. laga nr. 22/1950, um gengisskráningu, launabreytingar, stóreignaskatt, framleiðslugjöld o. fl., og 3. gr. laga nr. 105/1951, um breyting á þeim lögum. Enn fremur 30. gr. laga nr. 100/1948, um dýrtíðarráðstafanir vegna atvinnuveganna, eins og hún varð með breytingu í 5. gr. laga nr. 112/1950. Enn fremur falla úr gildi lög nr. 33/1958, um útflutningssjóð

o. fl., þó ekki VIII. kafli laganna. Þá falla og úr gildi eftirtalin ákvæði í lögum nr. 1/1959, um niðurfærslu verðlags og launa o. fl.: 6. gr., fyrri málsgr. 8. gr. og 3. málsliður 1. málsgr. 9. gr. Þá er og felld úr gildi 2. gr. laga nr. 66/1957, um útflutningsgjald af sjávarafurðum, a-liður 1. gr. og a-liður 3. gr. laga nr. 67/1959, um bráðabirgðabreyting og framlenging nokkurra laga, 2. málsgr. 2. gr. laga nr. 34/1959, um heimild handa ríkisstjórninni til ráðstafana vegna aðildar Íslands að Gjaldeyrissamningi Evrópu, og lög nr. 75/1952 (sbr. síðustu málsgr. 31. gr.). Loks eru felld úr gildi öll önnur lagaákvæði, sem fara í hága við þessi lög.

## VII. KAFLI

### Bráðabirgðaákvæði.

- a. Útflutningssjóður skal starfa áfram fyrst um sinn vegna skuldbindinga sjóðsins samkvæmt lögum nr. 33/1958, en er meginhlutverki hans er lokið að dómi ríkisstjórnarinnar, skal stjórn sjóðsins og skrifstofa lögð niður og Seðlabankanum falið að annast endanleg reikningsskil útflutningssjóðs.
- b. Á útfluttar vörur framleiddar á tímabilinu frá 15. maí 1958 og til 15. febrúar 1960 að þeim degi meðtöldum skal greiða bætur úr útflutningssjóði samkvæmt ákvæðum II. kafla laga nr. 33/1958, um útflutningssjóð o. fl. Á útfluttar vörur framleiddar fyrir 15. maí 1958 skal greiða bætur úr útflutningssjóði samkvæmt ákvæðum 12.—17. gr. sömu laga. Á útfluttar landbúnaðarvörur framleiddar fyrir 16. febrúar 1960 skal þó greiða bætur samkvæmt 2. málsgr. 9. laga nr. 68/1959, um viðauka við lög nr. 94/1947, um framleiðsluráð landbúnaðarins, verðskráningu, verðmiðlun og sölu á landbúnaðarvörum o. fl.
- c. Á erlenda gjaldeyri til greiðslu á þjónustu, sem innt var af hendi fyrir 16. febrúar 1960, skal greiða yfirfærslubætur úr útflutningssjóði samkvæmt ákvæðum 22. gr. laga nr. 33/1958, um útflutningssjóð o. fl.
- d. Þá er skilað er til banka gjaldeyri fyrir útfluttar vörur, sem framleiddar voru fyrir 16. febrúar 1960, skal hann greiddur útflytjanda á því gengi, er gildi áður en hið nýja gengi samkvæmt 1. gr. kom til framkvæmda. Mismunur andvirðis skilaðs gjaldeyris á eldra gengi og andvirðis hans á nýju gengi skal færður til tekna á reikningi útflutningssjóðs hjá Seðlabankanum. Sama hátt skal hafa á við kaup á gjaldeyri fyrir þjónustu, er um ræðir í c-lið þessara bráðabirgðaákvæða.
- e. Útflutningsgjald samkvæmt lögum nr. 66/1957 á sjávarafurðum framleiddum fyrir 16. febrúar 1960 skal innheimt með 65% viðauka og miðað við fob-verð vara reiknað á eldra gengi, sbr. ákvæði 2. málsliðs 1. málsgr. 8. gr. og ákvæði 18. gr. Eftirtalin gjöld á útfluttum vörum framleiddum fyrir 16. febrúar 1960 skulu miðuð við fob-verð reiknað á eldra gengi: 1% útflutningsleyfisgjald samkvæmt reglugerð nr. 109/1948, hlutatryggingasjóðsgjald samkvæmt lögum nr. 48/1949, 2% gjald af saltsild til Síldarútvegsnefndar samkvæmt 7. gr. reglugerðar nr. 132/1952.
- f. Við yfirfærslu á launum erlendra ríkisborgara fyrir störf unnin fyrir 16. febrúar 1960 skal skulda reikning útflutningssjóðs hjá Seðlabankanum fyrir þeim hluta krónuandvirðis hvernar yfirfærslu sem svarar hækkun erlends gjaldeyrisgengis samkvæmt þessum lögum umfram 55%. Umsóknir um yfirfærslu vinnulauna samkvæmt þessu skulu hafa borizt fyrir lok marzmanaðar 1960. Eftir þann tíma skal ekki veita nein gjaldeyrisleyfi fyrir yfirfærslu vinnulauna samkvæmt þessum ákvæðum.
- g. Á greiðslur fyrir annað en útfluttar vörur eða þjónustu, sem islenskur banki hefur fengið tilkynningu um frá erlendum banka fyrir 16. febrúar 1960, skal greiða yfirfærslubætur úr útflutningssjóði samkvæmt ákvæðum 22. gr. laga nr. 33/1958, um útflutningssjóð o. fl. Við kaup á slíkum gjaldeyri gilda á hliðstæðan hátt ákvæði 1. og 2. málsliðs d-liðs þessara bráðabirgðaákvæða.

Ákvæði þetta gildir þó ekki um greiðslur samkvæmt 3. gr. laganna.